

Abstrakt

Tato práce se zabývá problematikou mezinárodního zdanění, která v důsledku globalizace světového hospodářství v posledních desetiletích nabývá stále více na významu. Mezinárodní zdanění je široké téma s celou řadou problémů, které se v rámci něho vyskytují. Mezi nejzásadnější z nich patří fenomény mezinárodního dvojího zdanění a daňových úniků. Zatím nejúčinnějším nástrojem pro jejich řešení se ukázalo uzavírání bilaterálních daňových smluv mezi jednotlivými státy. Ke koordinaci struktury, znění a výkladu ustanovení rozsáhlé sítě bilaterálních smluv byly vypracovány na půdě mezinárodních organizací modelové smlouvy. Celosvětově rozšířené jsou Modelová smlouva OECD a Modelová smlouva OSN, které tvoří právně nezávazný vzor pro sjednávání jednotlivých bilaterálních smluv. Vedle toho se již také objevil návrh multilaterální smlouvy EU, kterou by podepsaly všechny členské státy EU a která by nahradila všechny bilaterální smlouvy mezi nimi uzavřené.

Česká republika je v rámci světového společenství velmi otevřenou liberální ekonomikou a je proto nezbytné, aby měla mezinárodní daňové otázky ošetřeny se všemi státy, které tvoří její hospodářské partnery. Za posledních dvacet let Česká republika uzavřela 67 ze 77 dnes platných a účinných mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění.

V této práci jsem se pokusil zhodnotit, do jaké míry se Česká republika inspirovala při uzavírání bilaterálních smluv zněním modelových smluv. Dále v práci analyzuji, do jaké míry se Česká republika inspirovala při praktické aplikaci smluv výkladem podaným v oficiálním komentáři k modelovým smlouvám. Zaměřil jsem se přitom na vybrané smluvní články, ve kterých jsem očekával nejvíce odchylek. Postupně jsem zpracoval články Rezident, Stálá provozovna, Dividendy, Úroky a Licenční poplatky.

Obecně lze říci, že smlouvy uzavřené Českou republikou vycházejí z Modelové smlouvy OECD s tím, že v některých případech obsahují odchylky ve prospěch Modelové smlouvy OSN. Významnou roli v poslední době hraje legislativa Evropské unie.